

DEN 24 FEBRUARI

Inom några dagar ha vi hunnit fram till en ny milstolpe i vårt lands historia. Det tjugoförsta året av landets självständighet har svunnit hän, och ett nytt börjar. Tjugo år i ett lands historia är blott en kort tid. I Estland ha dessa år i många hänseenden känts kortare än vanligt, då ju denna tid åtgått till att bygga upp den självständiga staten, som ju i sig själv utgör ett synnerligen invecklat maskineri.

Detta byggnadsarbete vidtog under de mest ofördelaktiga förhållanden, under brinnande krig, bokstavligen så, att man med ena handen höll svärdet och med den andra murade på den unga statens grundvalar. Tänker man nu tillbaka på denna tid, så måste man medge, att det var en heroisk tid.

Världskriget, som skövlade nästan hela världen och som förbannats av miljoner munnar, medförde dock även något gott med sig. Det förde med sig en ny syn på tingen och bräckte många bojor. En hel mängd mindre nationer, som tidigare hållits under större nationers förmyndarskap, ja t. o. m. i trældom och ofrihet, bröto sig nu ut ur detta hårda famntag och togo själva sitt öde om hand. Till dessa hör även det estniska folket, vars etnografiska gränser ej voro svåra att fastställa. Även de inom samma gränser boende minoriteterna förstodo, att det här var fråga om ett livsviktigt problem även för dem och insatte även sina begränsade krafter för att uppnå

det allmänna målet. Ett folk, som under århundraden varit förlustigt sin frihet hade svårt att tro på någon sådan möjlighet, liksom en fattig man har svårt att vänja sig vid tanken på, att han vunnit den högsta vinsten på ett lotteri.

Ordet frihet har under alla tider haft en särskild klang. Friheten har besjungsits av många skalder, men även män av folket veta i allmänhet, vad den är värd. Ofta säljes den till högsta möjliga pris. Friheten är värd att värna och vårda, ty den är lika viktig som livet. Ej få människor hava frivilligt avstått från livet, när de berövats sin frihet. Ett folk, som vunnit sin frihet med stora offer, vet också att den skall försvaras.

Varför skulle ej ett folk hava rätt till självständighet, frihet att självt ordna sina angelägenheter och att utveckla sin egenartade kultur? Likaså bör en mindre folkspillra, som av ödet placerats i ett hörn av världen, som på detta sätt blivit dess foster- och hemland, äga rätt att i hägn av landets lagar utveckla sin kulturella egenart, men därvid måste man genast uppställa ett allmänt villkor: sträng lojalitet och respekt för landets lagar! Laglydnad betraktades hos de klassiska folken, t. ex. hos grekerna, såsom värdemätare på medborgarens halt, och samma betydelse måste den även i vår tid tillmätas. Iattages detta, äger man även större moralisk rätt att fordra respekt

för sina lagenliga krav och även att vinna gehör. Om sedan ändå något intrång på ens rättigheter göras, så har man åtminstone rent samvete och vet, att man ej själv förvållat det.

Ej sällan anser sig den hava rätt, som äger makten, men om övergrepp på den svage därvid förekomma, så måste ju denna "seger" äga en viss bismak även för segraren.

Frihet och god sämja mellan olika folk och folklager är den viktigaste förutsättningen att ett land skall vinna de andras sympati och medhåll, och ett dylikt lands självständighet äventyras minst av vare sig inne eller yttre fiender.

Då vi om några dagar gå att fira vårt lands självständighets- och frihetsdag, så göra vi det utan tvivel med gott samvete och med en känsla av, att vi trots vårt ringa antal och i mån av möjlighet bidragit till uppbyggandet av vårt gemensamma fosterland. Låt oss även i framtiden vara laglydiga medborgare oeh trogna in i det minsta, så att ingen till äventyrs må kunna peka på oss tillvita oss någonting. Samtidigt böra vi strängt hålla oss till det vi äro, till vår egenart, vårt språk och vår nationalitet.

A.—I.

Ödesdiger namnförändring.

Under de senaste åren har en livlig namnförändringsaktion pågått. Denna har främst gällt ester med främmande namn. Övriga estländare ha icke be-

rörts härav, då ju namnförändringen varit frivillig och meningen främst varit, att alla ester borde bära estniska namn. Alltså fingo ryssarna behålla sina ryska släktnamn, tyskarna sina och svenskarna sina.

Men nu har en annan namnförändringskampanj igångsatts. Denna gång gäller det ortsoch gårdsnamn i hela Estland, alltså även i svenskbygden.

Enligt nr. 20 av tidningen Päevaleht är i detta fall "icke fråga om frivillig förändring, såsom fallet är med familje- och förnamn, utan aktionen genomföres vid behov med tvång." — — —

"Denna aktion berör städer, landskap, kommuner, köpingar, byar, nybyggen, och slutligen även bondgårdar och alla övriga slags fastigheter." — — —

Kommunalförvaltningen åligger det att inkomma med förslag i vederbörande fall. För att underlätta saken "är det önskvärt att kommunalnämnden måtte höra sig för hos invånarna i den by, som berörs av namnförändringen, om deras åsikt beträffande det nya namnet, för att icke i onödan väcka ont blod och protester i följande instans." — — —

"Frivillig namnförändring kan ske till 19 april 1940, därefter börjar tvångsregistrering och tvångsförbättring" (av namn, som i ortografiskt avseende icke verka estniska). Då under den tid, $\frac{3}{4}$ år, som lagen redan varit gällande, förändring av bondgårdarnas namn skett mycket lamt, kan man vänta, att största delen av namnen komma att ändras genom tvångsåtgärd."

S.O.V:s styrelse

höll ordinarie sammanträde å Birkas folkhögskola söndagen den 5 februari 1939. Främst bland alla behandlades frågan om den privata svenska lantbruks- och folkhögskolans organisation till en stiftelse. Denna förändring kommer till stånd på anmodan av Bildningsministeriet. Förslag till stadgar för stiftelsen uppgjordes av S.O.V:s styrelse med ledning av ministeriets stadgeförslag.

Stadgeförslaget har numera inlämnats till ministeriet.

I den händelse Birkas kommer att förvandlas till en s. k. stiftelse, får skolan en annan styrelse, i vilken S.O.V., bildningsministeriet samt landskapsstyrelsen m. fl. institutioner bliva representerade. Någon förändring i skolans läroplan och arbete torde denna organisation icke medföra.

Vidare behandlades på styrelsemötet frågor om Kustbon. Då tidningens ansvarige redaktör, hr M. Westerblom avsåg sig redaktörsposten, utsågs hr A. Stahl att härefter sköta denna syssla.

Vid svenska församlingens i Tallinn

senaste kyrkorådssammanträde invaldes i styrelsen major A. Lindqvist och hr G. Kühn. Major Lindqvist valdes därpå till viceordförande i kyrkorådet och styrelsen, vilket val i laga ordning av Konsistorium nu stadfäst.

I Stockholm högtidlighålles Estlands frihetsdag med en fest i Stockholms högskola, varvid dr O. Liiv håller ett föredrag om förhållandena mellan Estland och Sverige under 1700-talet.

Påven Pius XI

dog den 10 februari i en ålder av 81 år. Pius XI hade i 17 år varit den katolska kyrkans överhuvud. Djup sorg råder inom hela den katolska världen. I Rom ringde alla klockor i stadens 400 kyrkor själaringning för den avlidne påven. Hans stoft balsameras. Själva begravningen ägde rum på sjunde dagen efter hans död.

Fem ångbåtsurer dagligen Tallinn - Helsingfors under Olympiska spelen.

Vid järnvägskonferensen i Tallinn behandlades ingående frågan om de olympiska resenärernas möjligheter att per järnväg genom de baltiska staterna resa till Finland.

Enligt vad representanterna för de i konferensen deltagande ångfartygsaktiebolagen förklarar, är det möjligt för dem

att under Olympiska spelen dagligen låta fem passagerarångare trafikera linjen Tallinn - Helsingfors. Dessutom kommer flygplan att avgå varje timme mellan kl. 6 och 24 i vardera riktningen.

Brev från Pakri (Rågö).

Skall det bli vår nu redan? — Knappast. Som det nu ser ut, kunde man vänta att när som helst få se sädesärlorna trippa omkring på gårdsplanen och höra lärkorna drilla. Men det är för tidigt, oaktat det är varmt och termometern visar tre — fyra streck över fryspunkten.

Nästan all snö har smält bort. Man ser den ännu endast längs gärdesgårdarna, där den samlats i lä för vindgudens hårda andedrag.

Det blåser varje dag ihållande sydvästliga vindar i motsats till de tidigare kalla sydostliga vindarna (man skulle t.o.m. kunna kalla dem passadvindar). Regnet piskar mot fönsterrutorna, stormen tjuver i knutarna, vattnet rinner som en flod längs stora bygatan och söker sitt utlopp till havet.

Isen mellan öarna och fastlandet (Vihterpalu) har drivit sin kos. Även mellan de båda öarna börjar det bli skvalt med vägglaget. Med häst vägar knappast någon ta sig över numera och till fots är risken tillräckligt stor.

Stormen har även gjort sig påmind inom fiskerinäringen. Så förlorade fiskarna Alex. Enggrön, J. Enggrön och A. Westerholm för några dagar sedan 8 strömmingsnät och tvenne ankaren jämte linor. De lade ut sina bragder som vanligt om kvällen, men om morgonen stodo näten inte att upptäcka; havet hade alltså tagit igen vad det givit. "Vad man får, tages igen," plägar rågöbon säga, att det är även ett faktum för den, som är nödsakad att skaffa sitt uppehälle ur havet.

Ovannämnda fiskares förlust uppgår till ungef. 250 kr. Alltså ingen småsak för fattiga fiskare.

Albo.

Svenskt institut i Tartu.

Verksamheten inom upplysningsnämnden i Sverige, vilken arbetar för ökad kännedom om Sverige i utlandet, är synnerligen mångskiftande, och utom alla redan förverkligade idéer har nämnden ett stort antal projekt under debatt, däribland skapandet av ett svenskt institut i Tartu.

Förbindelserna med de baltiska staterna äro särskilt livliga och frågan om skapandet av ett svenskt institut i Tartu, motsvarande t. ex. Franska institutet i Stockholm, har ofta varit före. Detta svenska institut skulle bli en replipunkt för hela det svenska upplysningsarbetet i Estland. Där skulle finnas ett tämligen välförsett bibliotek med inte bara skönlitteratur, utan även olika vetenskapsgrenar och böcker om allt som rör Sverige. Där skulle också vara en klubblokal etc. I statsverkspropositionen har utrikesministern också föreslagit förberedande åtgärder för förverkligande av denna plan.

Hbl.

Spädbarnsvård

Punktlighet och hygien.

I det gamla Grekland använde man en drastisk metod för att få ett starkt uppväxande släkte. Svaga, nyfödda barn sattes ut att dö. Endast de av naturen starka fingo leva.

I våra dagar har man svårt att fatta ett sådant handlingssätt. Det synes oss helt enkelt grymt. Vi hava vant oss vid, att alla spädbarn ha samma rätt till livet; alla, och i synnerhet de svaga, borde få den bästa skötsel och noggrann omvårdnad.

Trots att de sanitära förhållandena förbättrats sedan antikens dagar, är det dock mycket, som brister i fråga om kunskap och renlighet, då det gäller det späda barnets vård i många hem såväl på landsbygden, som i städerna. I städerna finnas dock numera rådgivningsstationer för moderskaps- och barnvård, där läkare ock sköterskor gratis meddela råd och anvisningar åt oerfarna mödrar. Men på landsbygden får den unga modern reda sig så gott hon kan, med tillhjälp av någon äldre

kvinnu. Helt säkert finnes det många goda principer i de gamla sätt att sköta barn, men tre saker saknas dock: punktighet, hygien och kännedom om lämplig föda.

Ett nyfött barn bör från sin första levnadsdag vänjas vid punktighet och noggrannhet. Knappast någon detalj är här oviktig. Ju punktligare ett litet barn skötes, desto lättare går allt, desto lugnare och snällare blir barnet. Främst bör det vänjas vid regelbundna måltider. Så får t. ex. späda barn i åldern 0-9 månader mat regelbundet fem gånger om dagen. Måltiderna placeras då lämpligast på följande tider: kl. 6. 10. 14. 18. och 22. Likaså är det av vikt att barnet samtidigt blir omskött.

Enligt modern barnavård böra spädbarn badas dagligen, och då helst på förmiddagen. Men dessutom bör det naturligtvis vid behov tvättas, i synnerhet om kvällarna, så att det är rent och snyggt till natten. I detta sammanhang må nämnas, att det bästa medlet att förebygga hudrodnad är att insmörja huden med fett och att låta barnet få solbad, då sådant är möjligt.

Luften i sovrummet bör vara ren och temperaturen c: a 18° C. Fönster böra kunna öppnas både vinter och sommar. Alla dammgömmor böra undvikas, såsom t. ex. mattor på golven. Golven kunna då lättare och oftare rengöras. En ful ovana är att spotta på golvet. Detta borde under inga omständigheter få förekomma. Tänk, huru lätt det krypande barnet på detta sätt kan få t. ex. tuberkulossmita.

Bädden, som under barnets första levnadsveckor helst bör utgöras av en korg, och senare av en liten säng, måste hållas ren och snygg. Vagga borde ej användas. Man vet, att barnet sover lugnare, om det inte vänjes vid vaggning. Är barnet rent och mätt samt friskt, bör det sova gott utan vidare, om det lämnas i ro. Helst bör det späda barnet sova på en hård madrass, stoppad med halm, som lätt kan bytas, och utan dyna under huvudet. För att undvika dålig luft i sovrummet bör man tillse, att madrassen hålles torr och ren. Man använ-

der helst en vaxduk under lakanet. Lakan och övriga klädesplagg böra ofta tvättas och därvid kokas ordentligt.

Ännu en sak beträffande barnets bädd. I många stugor på landet förekommer väggohyra. Utrota den! Förutom att den vittnar om snusk och vanvård i hemmet, är väggohyran även smittospridande. Inte vill vi väl att det späda barnet skall angripas av sådana smittobärrare. Sommartid kan man täcka över barnets bädd med gastyg (marle). Barnen skyddas mot flugorna, som likaså äro smittospridare, och dessutom oroa barnets sömn.

S. T.

I kamrarnas tecken...

Som bekant, har under de senaste åren en hel del olika kammare (kojad) bildats, såsom jordbrukare-, handelsarbetare-, lärare-, igenjörskammaren etc.

Till denna rad av redan förefintliga kammare planeras ytterligare grundadet av en, nämligen kulturbefrämjarnas kammare.

Den nya kammarens uppgifter förutses vara följande: 1) att sammanföra författare, konstnärer, journalister, framstående skådespelare, tonsättare, ungdomsledare osv. för att sålunda befrämja kulturarbetet; 2) att understöda och hjälpa de kommunala självstyreserna i deras kulturella strävanden.

Orsaken till bildandet av denna kammare anges vara den: 1) att kulturbefrämjarna arbeta inom olika specialgrenar, men trots det ha de många gemensamma intressen, vilka böra tillvaratagas och ett samarbete dem emellan är högst önskvärdt; 2) att kamrarnas organisation icke är tillfredsställande, så länge kulturbefrämjarnas kammare saknas.

Päevaleht skriver bl. a. "Om vi betrakta vilken roll bildningsministeriet kommer att spela i det planerade samarbetet mellan kulturbefrämjarna, få vi följande: Bildningsministeriet bestämmer vilka av författarna, konstnärerna osv. som skola tagas med i kulturbefrämjarnas förteckning, och vil-

I kamrarnas...

ka således äro berättigade att få del av fördelarna i denna kammare. Nu framträder emellertid frågan: få de, som inte medtagits i förteckningen överbudtaget inte bedriva något kulturellt arbete? Detta framgår inte. 2) ordförandena i kammarens sektioner stadfästas av bildningsministern, kammarens ordförande av statspresidenten; 3) kammarens beslut, budget osv. böra stadfästas av bildningsministern. Vidare har bildningsministern rättighet att förändra och annullera rådets beslut, likaså en del av styrelsens inom loppet av en vecka; 4) kammaren arbetar under bildningsministeriets uppsikt. Bildningsministeriet kan revidera kammarens olika organ och begära redovisning över dess verksamhet och finansiella ställning; 5) med regeringens tillåtelse, kan bildningsministern förhindra kammarens verksamhet till en viss tid.

Sålunda se vi, att enligt detta program får den planerade kammaren nästan igen som helst självbestämmerätt, utan den kommer snarare att fungera som en underavdelning till bildningsministeriet. Kammarens medlemmar bli således även beroende av ministeriets ämbetsmän och få finna sig i dessas godtycke.

Det borde vara tämligen förståeligt, att ju mer man överbopar de olika kulturgrenarna med institutioner och byråkrati, komma de direkta anslagen för kulturella ändamål att avtaga.

Det verkar som om den planerade kammaren skulle komma att bli en alltför krånglig och dyrbar institution. Idén till grundandet av denna kammare har hittills av största delen av kulturbefrämjarna själva ej vunnit några vidare sympatier, emedan en sådan inrättning varken moraliskt eller materiellt kommer att gedem några nämnvärda fördelar, utan de bli tvärtom just beroende av bildningsministeriet.

Svinavel och svinuppfödning.

P. Byström.

Sista veckan i januari var här i Estland anslagen till propagandavecka för svinavel och svinuppfödning. En mängd upplysande och intressanta föredrag höllos, men att döma av den ringa anslutning, som svinavelsdagen här i kommunen erhöll, användes icke detta tillfälle till upplysning alltid så bra som saken säkerligen förtjänar. Då mången av olika skäl ej blev i tillfälle att höra dessa föredrag, skall här i korthet framhållas några av de riktlinjer, efter vilka Estniska svinavelsföreningen anser, att svinavelsarbetet bör bedrivas.

Fläsk är billigt i Estland, billigare än i något av grannländerna. För köparen-konsumenten är ju detta intet fel utan tvärtom en fördel, men för jordbrukaren-producenten betyder detta, att svinuppfödning lönar sig dåligt. Det betyder även, att man i jordbrukarhemmen får äta mindre fläsk än som behövdes, därför att man för att få kontanter måste sälja större delen av de svin som uppfödas, än om priset vore bättre. Det är ju också självklart, att priset på den inhemska marknaden skall vara lågt, då man tänker på, hur liten denna marknad är. Vi behöva endast tänka på, hur stort område, som kan leverera svin till Haapsalu med dess ganska begränsade köpkraft.

Det är under sådana förhållanden exporten, som skall hjälpa upp priserna. Det finns andra länder med mera industri och mindre jordbruk, som behöva köpa, och på dessa marknader har vi med våra relativt låga produktionskostnader stora möjligheter. Det gäller sålunda att i första hand inrikta sig på att uppföda svin, som lämpa sig för export. På den utländska marknaden har man emellertid sedan länge haft mycket större krav på fläskets kvalitet, än vad man har här i landet. Av de svin, som levereras till exportslakterierna, ha en stor mängd måst vrakas, och så har den inhemska marknadens överskott uppkommit.

Parollen bör alltså bli: Vi måste producera svin, som kunna säljas både utom och inom landet, alltefter som efterfrågan förändras.

För export lämpa sig tvenne olika typer: 1. Baconsvin (peekon) med 90—98 kg levande vikt. 2. Gødsvin, med 120—160 kg levande vikt.

Man får emellertid inte föreställa sig, att varje svin, som väger mellan 90 och 98 kg godtages som första klassens baconsvin. Därtill fodras, att svinen äro endast 5½ — 6½ månader gamla, d. v. s. att deras uppfödning och gödning försiggått raskt och utan avbrott av svältperioder. De skola ha långa, jämna kroppar med stora skinkor, späcket skall vara jämnt fördelat, så att det t. ex. ej är en stor knöl över manken och tunnt under buken, benstommen får icke vara grov och likaledes skall huvudet vara litet, icke stort och grovt. Om man tänker på, att skinkorna och sidfläsket är det värdefullaste på ett svin, så är det lätt att förstå, hur kroppbyggnaden skall vara. Sammanfattar man kraven på kroppbyggnaden hos ett förstklassigt exportsvin, och tänker sig, hur ett svin bör se ut, för att fylla dessa krav, bör det alltså ha litet huvud, lång kropp med rak rygg, fylliga skinkor samt fina och välväxta ben. Sådana svin kan man inte få av vad marknadsgris som helst, utan därtill fodras svin av ras, som utbildats just för att fylla dessa marknadens krav. Forts.

Svenska hem öppnas för 500 judiska barn.

I Sverige ha tre asylor för judiska flyktingsbarn upprättats. Dessutom ha ett antal barn utacorderats i enskilda familjer. Sammanlagt kommer Sverige att ge en fristad åt 500 hemlösa judiska barn, vilkas föräldrar rest eller ämna resa över till transoceana länder för att söka bereda sig en ny existens där.

— Det är en verksamhet liknande den Sverige på sin tid utövade beträffande krigsbarnen, förklarar sekreteraren Drougge i socialdepartementet på förfrågan av Nya Dagligt Allehanda. Inresan till Sverige har ordnats ge-

Svenska hem...

nom Israelsmissionen och Mo-saiska församlingen. Sedan ha dessa organisationer i sin tur ackorderat ut barnen i judiska och svenska hem på olika platser i landet. Meningen är att dessa barn icke skola stanna kvar längre än till dess föräldrarna lyckats finna sin utkomst i det främmande landet.

Sverige räknar sina utlänningar.

Sedan en vecka tillbaka försiggår i Sverige en räkning av alla utlänningar, som vistas i landet. Särskilda formulär ha uppsatts och man är mycket sträng med att anmälningsplikten verkligen iakttagas av alla. Det gäller här självfallet inte bara de politiska och judiska flyktingar som inkommit till Sverige från Tyskland, utan alla personer överhuvudtaget som av en eller annan anledning vistas i landet.

I Stockholm hade på torsdagen inräknats i runt tal 6,200 utlänningar och av dessa komma närmare fjärdedelen på Östermalms polisdistrikt. Denna höga siffra för Östermalms vidkommande anses bl. a. bero på att det finns ett stort antal finländska hembiträden hos familjerna i denna stadsdel. Man tror även att siffrorna komma att springa i höjden betydligt under den sista dagen för inlämnandet av anmälningar och kalkylerar för Stockholms vidkommande med en totalsiffra om 10,000 utlänningar.

3.000 folkdansare från elva länder mötas.

Den tredje internationella folkdanskansstämman hålles i Stockholm första veckan i augusti. De två tidigare hölls i Wien och London. De svenska arrangörerna beräkna att deltagarantalet kommer att bli c:a 3.000. Redan ha elva länder anmält sitt deltagande, nämligen Finland, Norge, Danmark, England, Frankrike, Holland, Skottland, Irland, Tjeckoslovakien, Estland och Tyskland. Eventuellt komma även USA och Kanada att bli representerade.

En 20-mann trupp från varje land — verkliga elitdansare — kommer att få bo gratis i Stock-

holm under stämman. Stäm-mans beskyddare blir kron-prinsen och utrikes- och eck-lesiastikministrarna ha lovat sitt stöd liksom riksantikvari-er Curman. Programmet omfattar bl. a. dans i parkerna av de olika ländernas grupper. Höjd-punkterna bli en fest i Stadion 4 aug. och en fest på Skansen nästa dag. Till sista dagen, söndagen den 6. tänker man anordna ett väldigt festtåg genom staden och stor folkfest.

Konjunkturfond skall skapas i Estland.

Engligt vad Uus Eesti erfarit har i ekonomiministeriet utarbetats ett lagförslag om skapande av en konjunkturfond. Estland har hittills icke haft en dylik konjunkturfond. Det förljades att fonden till en början skulle be-löpa sig till 1 miljon kronor.

Stark storm vid Estlands kuster.

Betydande skador i hamnarna på Saaremaa.

I början av senaste vecka utbröt plötsligt en stark sydväst-storm. Samtidigt sjönk temperaturen. Stormen anställde ansemliga skador i olika hamnar på Saaremaa. Då isen när som helst kan gå upp mellan fastlandet och ön Muhu, ligger isbrytaren Jüri Vilms hela tiden med ångan uppe. Förbindelsen mellan fastlandet och Hiiumaa har tidtals varit avbruten. Skadornas storlek överstiger 30,000 kronor. Sex fiskare från Kuressaare hamnade i stormen ut på ett isflak och räddades i sista stunden av några tulltjänstemän. Fiskarna förlorade en mängd fångstredskap.

Estland får u-båtar genom pappersavfall

Akademiska luftvärnsföreningen i Helsingfors har sedan en tid tillbaka genomfört en insamling av avfallspapper på de flesta orter i landet och även nått ett mycket gott resultat. Tanken på denna insamling uppkom efter det föreningen konstaterat, att insamlingen av skrot vunnit genklang i vida kretsar.

I Estland arbetar man också på samma linjer. Här har man för avsikt att anslå pengarna till inköp av u-båtar. För att närmare studera den finländska insamlingen har generalsekreteraren för den estländska u-båtsflottans understödsförening, kapten A. Luks, i dagarna besökt Helsingfors. Skrotinsamlingen i Estland har givit till resultat, att 4,500 ton hopsamlats och största delen härav har redan sålts. Insamlingen kommer att fortsättas till årets slut. Transporten av skrotet har inte kostat föreningen någonting, ty järnvägsstyrelsen har ställt behövliga godsvagnar till föreningens förfogande. Största delen av skrotpartiet har sålts till utlandet och bl. a. ha 2,000 ton insköpts till Finland. Nu är det meningen att efter finländskt exempel börja samla avfallspapper och u-båtsunderstödsföreningen har redan erhållit anbud på ganska stora partier.

Estlands budget fastställd.

Deputeradekammarens budgetutskott avslutade på torsdagen behandlingen av budgeten och antog denna slutgiltigt. Budgetens totalsumma förblev 105,878,187 kronor.

Gränsbevakningen har fått en motorsläde.

Efter en viss händelse på Peipussjön i fjol vintras startades en insamling till en motorsläde för gränsbevakningen på samma sjö. Nu har släden levererats av statens hamnverkstäder i Tallinn. I dessa dagar transporterades den till Peipus och har nu även vederböriligen provkörts. Fordonet uppnår ledigt 100 km hastighet i timmen och måste därför anses fylla ett länge känt behov, i all synnerhet som peipusgränsen på grund av de stora sträckorna tidigare varit svårbevakad.

Var tredje tysk bär uniform.

Vid en konferens i Weimar, som hölls av skraddarmästare, meddelades, att var tredje tysk bär uniform.

Dammybyggnad över Haapsalu-viken blir verklighet.

Nucköbornas djärva förhoppningar om en dammybyggnad mellan Noarootsi och Haapsalu tyckes äntligen börja få en fastare form. I dagarna har både Läänemaa länsstyrelse och Haapsalu stadsförvaltning fått en skrivelse från kommunikationsministeriet, i vilken det meddelas, att kommunikationsministern anser dammybyggandet över Haapsalu-viken vara fullständigt berättigat, men av ekonomiska skäl, kan byggandet inte påbörjas under detta år. Man skall emellertid försöka få motsvarande summor införda i kommande års statsförslag. Kommunikationsministeriet har även givit order om en noggrannare kalkyleration av ifrågavarande företag.

Enligt hittills uppgjorda beräkningar, torde kostnaderna för detta byggnadsföretag belöpa sig till ca 500.000—600.000 kr.

I samband med dammybyggnaden uppstår också en annan fråga: vad skall man göra med området, som blir mellan denna och fastlandet? Att det kommer att bli en sumpmark är tämligen säkert. Ministeriet hyser t.o.m. farhågor, att det kommer att bli en malariahärd. Haapsalu som kurort skulle inte ha någon vidare bra reklam därav. Nu har man även gjort ett förslag att i så fall försöka torrlägga sumpmarken och sålunda skulle man kunna att vinna ett landområde på ca 5000 ha. Huru stora kostnaderna komma att bli för ett sådant torrlägningsarbete, vet man ännu icke.

Det blir således bara att vänta, tills arbetet kommer igång.

Vi å vår sida hälsa detta företag med iubel, ty även svenskbygderna äro i stort behov av en fast väg till sin "huvudstad." Våra fäder och vi själva hava mångfaldiga gånger irrat omkring i vintermörkret på Haapsalu-viken, där farliga råkar försätligt lurat i vår väg. Huru många hästar

hava ej under tidernas lopp fått sätta livet till, likaså även människor.

Detta byggnadsverk skulle även bereda arbetsmöjligheter åt den lokala befolkningen och på så sätt bli välsignelsebringande i dubbelt mått.

General Francos fredsvillkor.

I anledning av ryktet om att den republikanska regeringen i Spanien i närmaste framtid skulle hava för avsikt att erbjuda Franco fred, framhålles i regeringskretsar i Burgos, att Franco såsom förut kommer att fasthålla vid sina offentligtgjord avillkor. Gener. Franco fordrar att de republikanska truperna skola kapitulera utan villkor samt att de såsom tecken på sin goda vilja och dels även såsom säkerhet böra överlämna sitt artilleri och sina luftstridskrafter till myndigheterna i Burgos.

30.000 italienska soldater till Lybien (Afrika).

Italienska regeringen har för avsikt att förstärka sin krigsmakt i Lybien med 30.000 man. Denna åtgärd anses såsom svar på Frankrikes försiktighetsmått i Tunis.

I samband härmed har marskalk Badoglio företagit en inspektionsresa till Afrika.

223 befordringar på frihetsdagen.

Endast en generalmajor.

På sedvanligt sätt befordras även i år en hel del militärer och skyddskårister. Sålunda befordras en överste till generalmajor 11 överstelöjtn. till överstar, 17 majorer till överstelöjtn., 34 kaptenar till majorer. Sammanlagt 171 befordringar inom militären, 40 inom skyddskåren och 12 inom reserven.

Smånotiser.

I fall av krig kan Italien mobilisera 10 milj. man inom ett par timmar.

Vid jordbävningen i Sydamerika omkommo 50000 människor och skadades 100000.

Utgivare:

Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red.

A. Stahl.

E. Nyman.

Rüütli 3, Tallinn.

Tel. 470-08.

Prenumerationspris:

Inrikes	Utlandet
1 år Ekr 2:—	1 år Ekr. 4:—
1/2 " " 1:—	1/2 " " 2:—

Förlovade.

Edita Westerblom

Alexander Nilsson

Stora-Sköndal

Graunbacka

Stockholm.

4 11 1939

Nuckö.

De av Kustbons ärade prenumeranter, som ännu ej erlagt sin prenumerationsavgift för 1938, torde benäget göra det med snaraste.

Likaså är det viktigt att förnya prenumerationen för 1939 i så god tid, att avbrott ej uppstår i expeditionen av tidningen.

Prima PORTLAND CEMENT

från

A/B Gullhögens Bruk, Skövde.

Kinnaströms Väveri A.-B. Kinna

Randiga och rutiga bomullstyger, Bomullsflanell, Crepe-Frottéer, Poplin, Silkesblustyg Zefyr, Bolstervar, Cover. — Coat, Jacquardbolster Kadettyg, Möbeltyg.

GEFLE NYA STUVERIAKTIEBOLAG

Gävle

Medlem av Norrlands Stuvareförb.

Telegramadr.: Stowing. Tel. 277.

Olufströms

Rostfria Kokkärl
rekommenderas.

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt

Norrköping. Tel. 1249.

Utför kemiska analyser och provtagningar.

Inneh: Civiling. John Wanselin, stadskemist

A.-B. GESTRIKLANDS YLLEFABRIK

JÄRBO

FILTAR VADMAL SPORTTYGER